

Rood als alternatief

Poul Bech Sørensen: 'Voorsprong in gezondheid behouden'

Van heftige discussies met veel nieuwswaarde kwam het niet op het Europese roodbontcongres in het Zuid-Limburgse Slenaken. Niettemin kwamen enkele internationale sprekers met noemenswaardige plannen of een subtiel verpakte waarschuwing.

Ontwikkelingen en trends in de roodbontfokkerij bespreken, maar bovenal netwerken. Daarvoor kwam onlangs een internationaal gezelschap, met vertegenwoordigers uit zowel stamboeken als van de grootste fokkerijorganisaties, in Slenaken bijeen op het tweede Europees roodbontcongres. Duitsland, België, Zwitserland en Nederland waren present, maar ook Zweden, Denemarken, Tsjechië en Luxemburg ontbraken niet. Egbert Feddersen prees namens het Duitse holsteinstamboek de toename in levensduur van de roodbonte holstein. De productieve levensduur (PL) van de roodbonten steeg in Duitsland van ruim 31 maanden in 1995 naar ruim 36 maanden in 2006, terwijl die bij zwartbont stabiel bleef. Feddersen besprak een aantal veranderingen in de Duitse fokwaardeschatting. Zo telt het beenwerk voortaan zwaarder mee in de totaalindex RZE. Beenwerk krijgt een inweging van dertig procent, een toename van vijf procent. Dit gaat ten koste van de weging voor melktype, die daalt van vijftien naar tien procent. Feddersen: 'Door de beoordeling van beengebbruik is de fokwaarde voor beenwerk verbeterd, de correlatie met levensduur is nu sterker, terwijl melktype heel duidelijk

negatief correleert met levensduur.' Het onderdeel beenwerk kwam later opnieuw ter sprake naar aanleiding van de Zwitserse spreektijd. Stamboekvertegenwoordiger Joseph Crettenand (hij vertegenwoordigt ruim 125.000 roodbonte holsteins in het Fleckviehstamboek) noemde een verschuiving richting het Canadese model van keuren als perspectief in de Zwitserse roodbontfokkerij. Daarbij worden meer kenmerken beoordeeld, zoals achteruierbreedte, uierkwaliteit en botkwaliteit. Vanuit het Duitse kamp kwam daarop de vraag of dit de correlatie van de fokwaarde benen tussen Zwitserland en de andere landen zou verbeteren. Het antwoord liet de Zwitser in het midden.

Koester diergezondheid

In Zweden en Denemarken is het aandeel roodbonte holsteinkoeien klein. Viking Genetics beproeft jaarlijks niet meer dan twaalf roodgekleurde holsteinstieren (op een totaal van 510). Desondanks verdubbelde de sperma-export van red-holsteinsperma bij Viking Genetics in 2007 tot ruim zestienduizend doses (op een totaal van 1,2 miljoen). Poul Bech Sørensen, red-holsteinmanager voor Viking Genetics, ziet de kansen van de kleurslag toenemen

dankzij een betere uiergezondheid en vruchtbaarheid. 'Dat moet de roodbontfokkerij koesteren en vasthouden, daarmee is roodbont een reëel alternatief voor zwart.' Het veelvuldig inmengen van genen uit zwartbontlijnen kan volgens Sørensen leiden tot een situatie waarin alleen nog de kleur een verschil maakt.

De Deen ziet het als een uitdaging om het percentage doodgeboorten in het holsteinras (zowel bij zwart- als roodbont) omlaag te brengen. Dat ligt nu op ruim tien procent. 'We krijgen steeds meer bedrijven van vijfhonderd koeien of meer, met name in Denemarken, maar ook in Zweden. Daar moeten koeien afkalven zonder hulp en is afkalfgemak een belangrijke parameter. Door te selecteren op afkalfgemak fok je deze eigenschap er direct in, dat is beter dan via de indirecte weg van kruisbreedte en kruisligging.'

Dierenarts en fokkerij

In Scandinavië bestaat een uniek systeem waarbij dierenarts en fokkerij met elkaar samenwerken om zo de vitaliteit van dieren te verbeteren. Van elk kalf wordt na de geboorte een registratie gemaakt van de gezondheid. 'Zo is bijvoorbeeld te zien of het kalf last heeft of had van longontsteking', zegt Sørensen. Het is geen nieuws dat gezondheidskenmerken veel aandacht krijgen in Scandinavië. Sørensen verwonderde zich op het congres over het gewicht dat sommige landen toekennen aan gerealiseerde levensduur. 'Die informatie komt veelal te laat.'

Tijmen van Zessen

